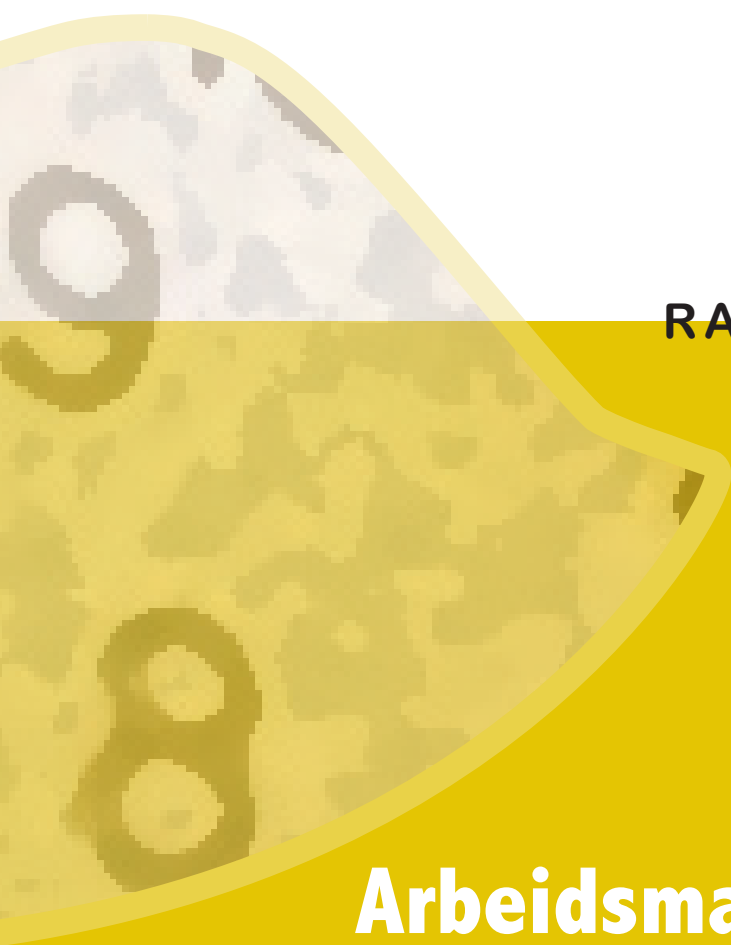

RAPPORT

Arbeidsmarktbarometer Onderwijs

Basisonderwijs en secundair onderwijs

december 2009

Vlaamse overheid

Samenstelling

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming
Agentschap voor Onderwijsdiensten (AgODi)

Verantwoordelijke uitgever

Guy Janssens
Administrateur-generaal
Koning Albert II-laan 15
1210 Brussel

Lay-out

Departement Diensten voor het
Algemeen Regeringsbeleid
Communicatie
Patricia Vandichel

Druk

Departement Onderwijs en Vorming
Management Ondersteunende Diensten
Drukkerij

Foto

<http://intra.ond.vlaanderen.be/fotobib/>

Depotnummer

D/2010/3241/178

Inhoud

INLEIDING	3
Arbeidsmarktrapport en arbeidsmarktbarometer Onderwijs	3
Verzamelde gegevens	3
Gebruikte begrippen en definities	3
Onderwijspersoneel	4
Openstaande vacature (VDAB)	4
Ontvangen werkaanbiedingen (ACTIRIS)	4
Werkzoekende	4
HOOFDSTUK 1. BASISONDERWIJS	5
Basisonderwijs	5
HOOFDSTUK II. SECUNDAIR ONDERWIJS	10
Secundair onderwijs 1/2 ^e graad	10
Secundair onderwijs 3/4 ^e graad	13
HOOFDSTUK III. BRUSSEL	18
BESLUIT	20

Arbeidsmarktrapport en arbeidsmarktbarometer Onderwijs

Om de ontwikkelingen op de onderwijsarbeidsmarkt te kunnen volgen, stelt het ministerie van Onderwijs en Vorming jaarlijks een *arbeidsmarktrapport* samen voor het basisonderwijs en secundair onderwijs. Het rapport gaat in op diverse indicatoren van een actueel tekort maar kijkt ook vooruit en maakt een prognose van de toekomstige ontwikkelingen op de onderwijsarbeidsmarkt (zie <http://www.ond.vlaanderen.be/beleid/personeel>).

Sinds het uitbreken van de financieel-economische crisis in september 2008 werd de noodzaak duidelijk om de situatie op de onderwijsarbeidsmarkt nog meer op de voet te volgen. Sindsdien publiceert de onderwijsadministratie een maandelijkse *Arbeidsmarktbarometer Onderwijs* (zie ook www.agodi.be).

Dit rapport biedt een samenvatting van deze maandrapporten en toont een overzicht van de evolutie op de onderwijsarbeidsmarkt vanaf september 2008 tot vandaag. Om een duidelijk beeld te kunnen schetsen van de impact van de financieel-economische crisis op de onderwijssituatie, blikken we ook enkele schooljaren verder terug: dit laat toe de situatie vanaf het schooljaar 2008-2009 tot heden te vergelijken met de periode vóór de crisis.

Verzamelde gegevens

Dit rapport gaat in op volgende gegevens:

- a) de vraag naar onderwijspersoneel in het basisonderwijs en secundair onderwijs in termen van openstaande vacatures
- b) het aanbod van werkzoekende leerkrachten voor het basisonderwijs en secundair onderwijs
- c) het vervullingspercentage van de vacatures per maand

De barometer is gebaseerd op de statistieken die de VDAB maandelijks publiceert over de werkloosheidscijfers en openstaande vacatures. Voor Brussel steunt deze barometer op de gegevens afkomstig van ACTIRIS, de Brusselse Gewestelijke Dienst voor Arbeidsbemiddeling. VDAB en ACTIRIS staan in voor de opvolging van de arbeidsmarkt en het uitwerken van een beleid rond werkgelegenheid en arbeidsbemiddeling in het Vlaamse en Brusselse gewest.

Dit rapport identificeert alleen de belangrijkste ontwikkelingen op de onderwijsarbeidsmarkt.

Gebruikte begrippen en definities

Bij de presentatie van de gegevens uit de arbeidsmarktbarometer worden een aantal begrippen gebruikt. De belangrijkste daarvan leggen we hieronder kort uit.

Meer informatie over gehanteerde definities in de verschillende statistische bronnen is beschikbaar op www.vdab.be en www.actiris.be.

De databanken van ACTIRIS laten ons toe om voor Brussel in tijd maar terug te gaan tot 2006-2007.

Onderwijspersoneel

Voor Vlaanderen wordt gebruik gemaakt van de statistische gegevens uit de VDAB-databanken. Gelet op de beperkingen van de databank wordt het onderwijzend personeel opgesplitst in:

- leerkracht basisonderwijs
- leerkracht 1ste/2de graad secundair onderwijs
- leerkracht 3de/4de graad secundair onderwijs

Voor het basisonderwijs is er geen opsplitsing tussen de kleuteronderwijzers en de onderwijzers.

Voor Brussel wordt in de maandelijkse statistieken van ACTIRIS enkel de algemene omschrijving gebruikt van "onderwijzend personeel", en is geen differentiëring naar onderwijsniveau voorzien. In de jaarrapporten van 2008 en 2007 wordt wel een onderscheid gemaakt tussen de volgende niveaus:

- onderwijzer lager onderwijs
- leraar lager secundair onderwijs
- leraar hoger secundair onderwijs

Openstaande vacature (VDAB)

Het aantal niet-inge vulde VDAB vacatures in het normaal economisch circuit op het einde van de maand (zonder uitzendarbeid).

Ontvangen werkaanbiedingen (ACTIRIS)

Het aantal werkaanbiedingen meegedeeld aan ACTIRIS en die rechtstreeks door ACTIRIS worden beheerd.

Vervullingspercentage en invullingsgraad: de indicator die weergeeft in welke mate de beschikbare jobs ingevuld worden. Voor Brussel wordt deze indicator omschreven als invullingsgraad, en is dit cijfer enkel beschikbaar in de jaarrapportering.

Werkzoekende

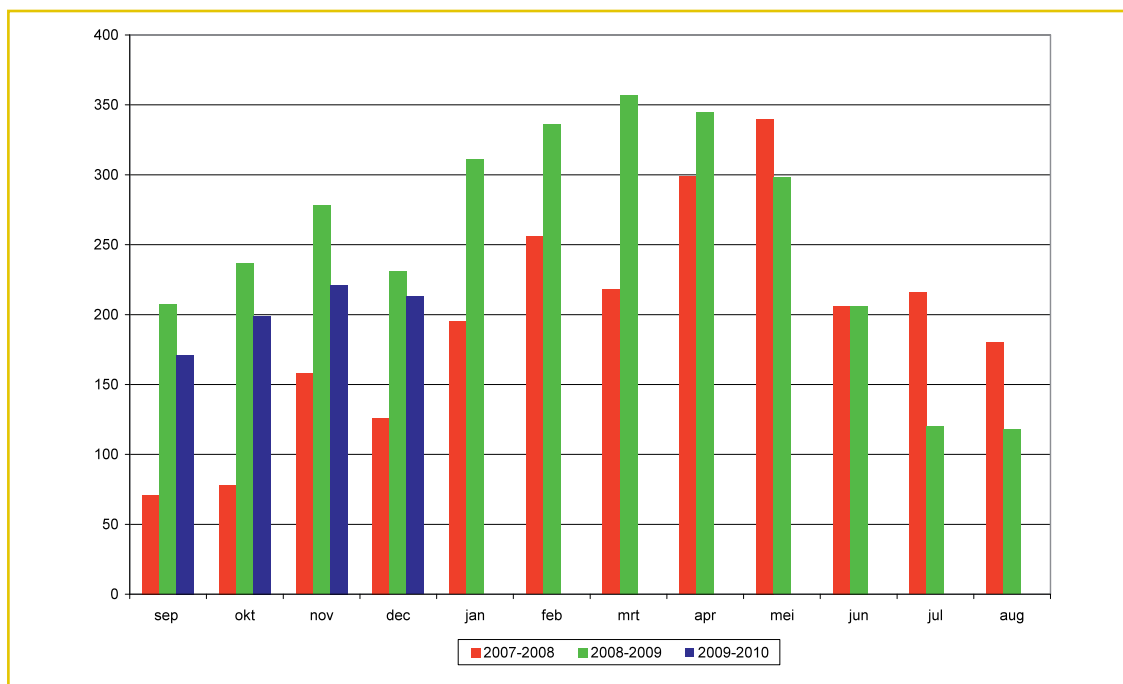
Hiermee wordt bedoeld de niet-werkende werkzoekenden (NWWZ) volgens de definitie van de VDAB en Actiris.

HOOFDSTUK 1. BASISONDERWIJS

Basisonderwijs

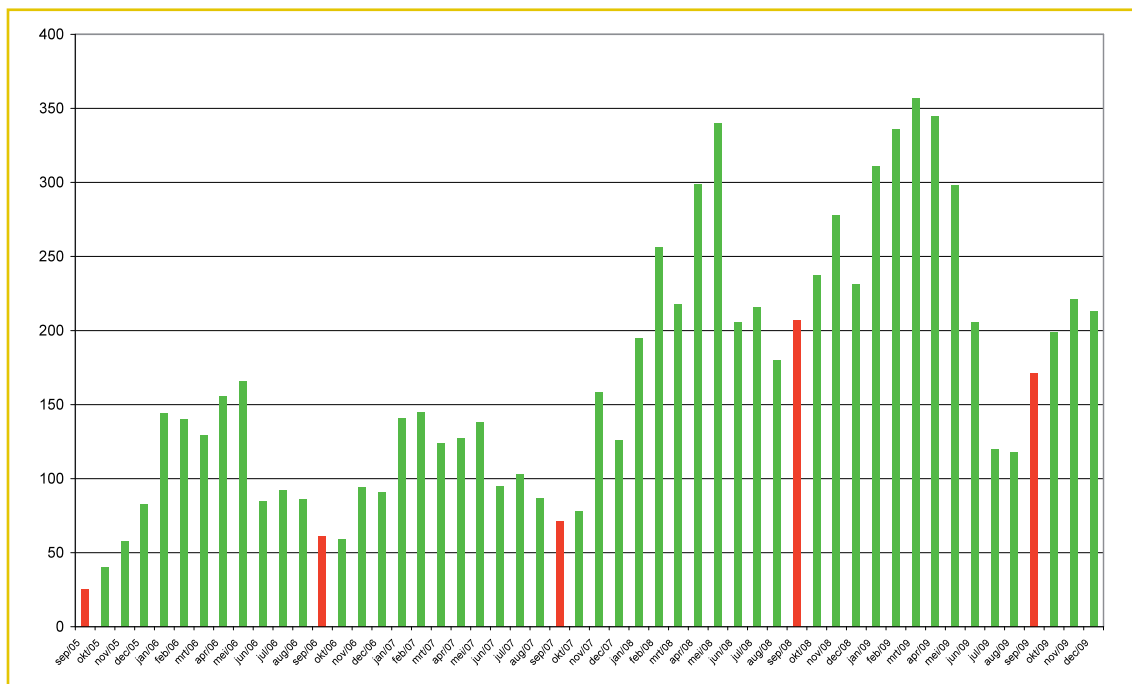
Zoals blijkt uit figuur 1 is de spanning op de arbeidsmarkt in het basisonderwijs in de loop van schooljaar 2008-2009 nog duidelijk toegenomen. Het aantal openstaande vacatures is afgelopen schooljaar duidelijk gestegen tegenover het schooljaar 2007-2008. Vanaf mei 2009 treedt een kentering op en dalen de openstaande vacatures. Deze daling zet zich verder bij de start van het schooljaar 2009-2010: in september, oktober, november en december 2009 daalt het aantal openstaande vacatures met respectievelijk 17%, 16%, 20 % en 8% tegenover dezelfde maanden van het voorgaande schooljaar. Weliswaar blijft ook bij de aanvang van het schooljaar 2009-2010 het aantal vacatures dat niet kon worden ingevuld nog veel hoger dan tijdens dezelfde periode in het schooljaar 2007-2008.

Figuur 1. Openstaande vacatures leerkrachten basisonderwijs 2007-2008, 2008-2009 en 2009-2010

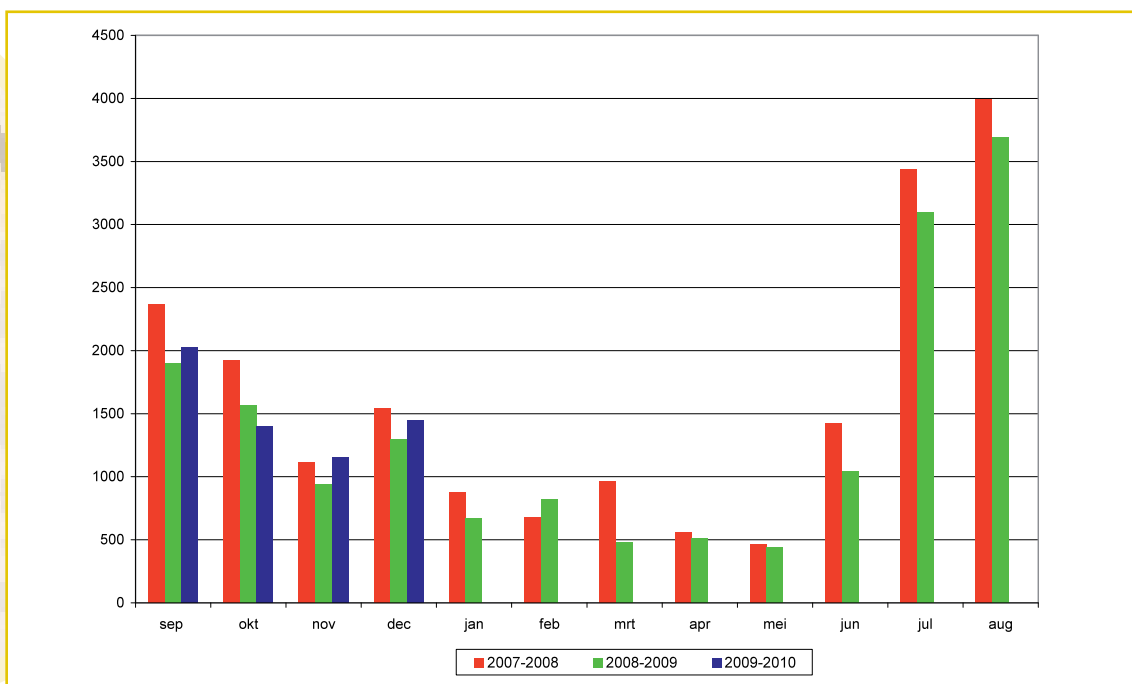
In figuur 2 wordt de evolutie getoond van de openstaande vacatures in het basisonderwijs vanaf het schooljaar 2005-2006. Hieruit blijkt een duidelijke een zeer sterke toename van niet ingevulde vacatures vanaf het schooljaar 2007-2008. Ondanks de daling tegenover het voorgaande schooljaar, is ook bij de start van het schooljaar 2009-2010 het peil van openstaande vacatures nog altijd erg hoog. Bekijken we dit in een breder tijdsperspectief: het vacaturepeil van september 2009 ligt nog altijd liefst 584% hoger dan dat van september 2005.

Figuur 2. Evolutie van de openstaande vacatures in het basisonderwijs vanaf 2005-2006

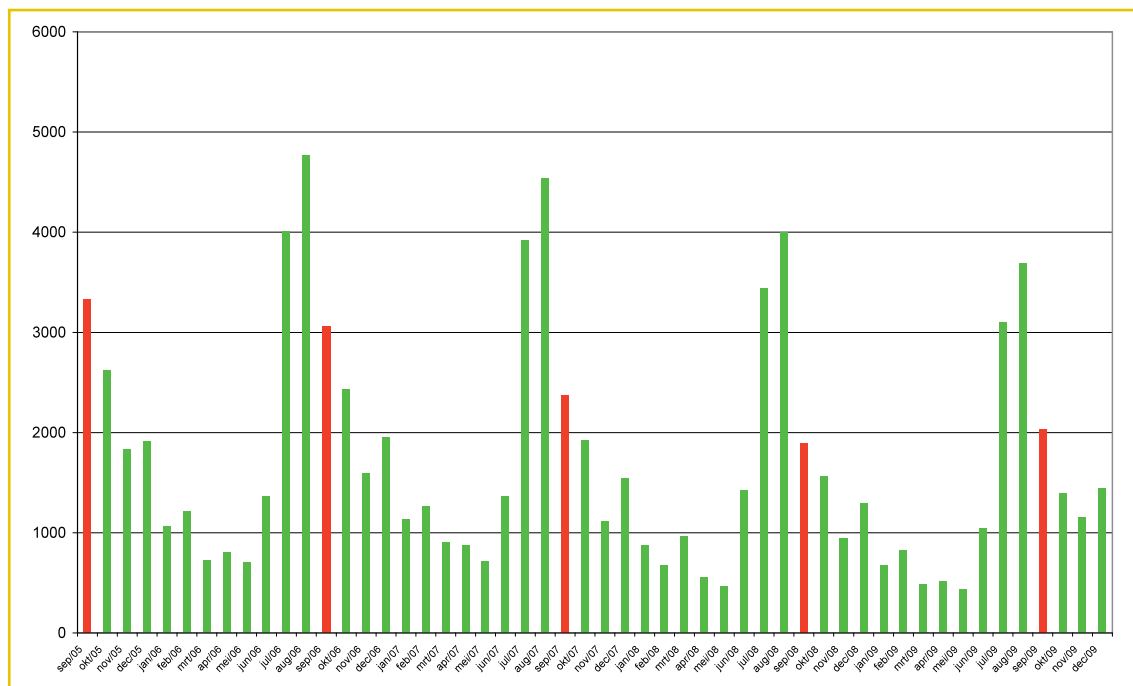
Ook de werkloosheidscijfers voor leerkrachten van het basisonderwijs (figuur 3) zijn in het schooljaar 2008-2009 nog maand na maand gedaald ten opzichte van dezelfde maand van het schooljaar 2007-2008. In september 2009 is de werkloosheid opnieuw toegenomen (+ 7,1%), in oktober 2009 is er een daling (- 10,8%), in november 2009 is er een stijging (20%) en in december 2009 stijgt het aantal werkzoekenden eveneens met 11,4%.

Figuur 3. Werkzoekende leerkrachten in het basisonderwijs 2007-2008, 2008-2009 en 2009-2010

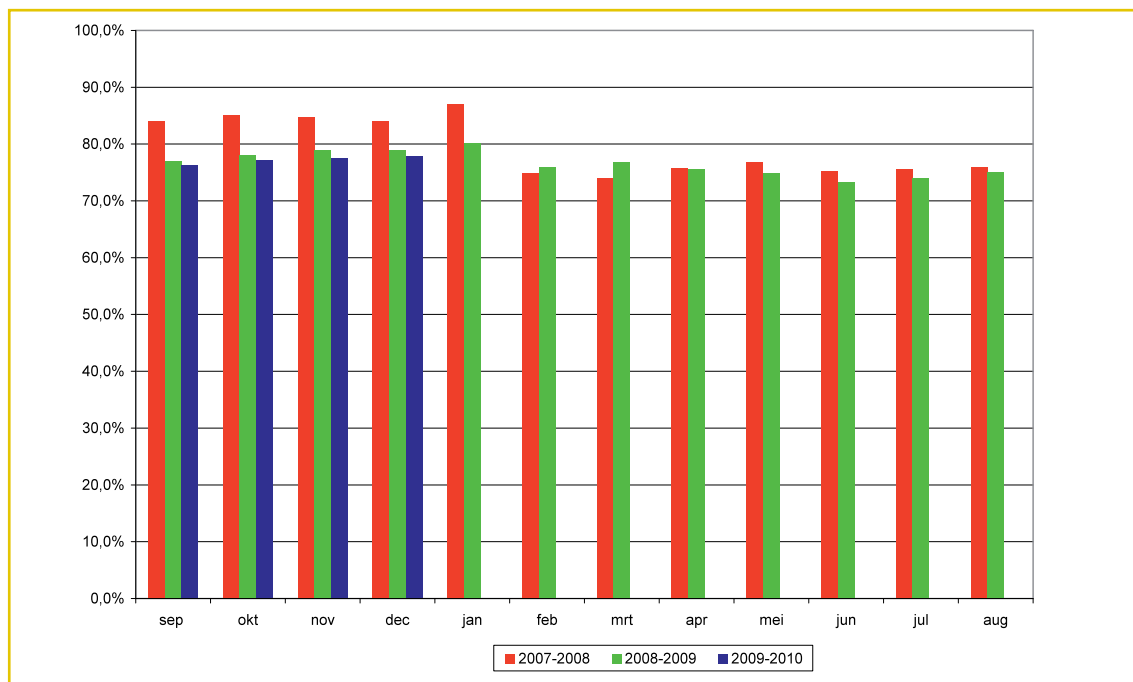
Figuur 4 toont de evolutie van het aantal niet-werkende werkzoekende leerkrachten in het basisonderwijs vanaf het schooljaar 2005-2006. (De staaf in het rood geeft voor elk schooljaar de maand september weer). Hieruit blijkt een duidelijk dalende trend van de werkloosheidscijfers over de jaren heen. Hoewel de werkloosheidscijfers in september 2009 voor het eerst sinds lang opnieuw zijn gestegen, blijkt toch ook dat in een breder tijdsperspectief het aanbod van werkzoekende leerkrachten voor het basisonderwijs laag blijft: in vergelijking tot september 2005 zijn er 39% minder werkzoekenden in deze categorie.

Figuur 4. Evolutie van de werkzoekende leerkrachten basisonderwijs vanaf 2005-2006

Uit figuur 5 blijkt dat de vacatures in het basisonderwijs steeds moeilijker worden ingevuld. Vanaf januari 2008 bedraagt dit voor elke maand minder dan 80%. Ook in de eerste vier maanden van schooljaar 2009-2010 is het vervullingspercentage nog gedaald ten opzichte van dezelfde periode van het voorgaande jaar.

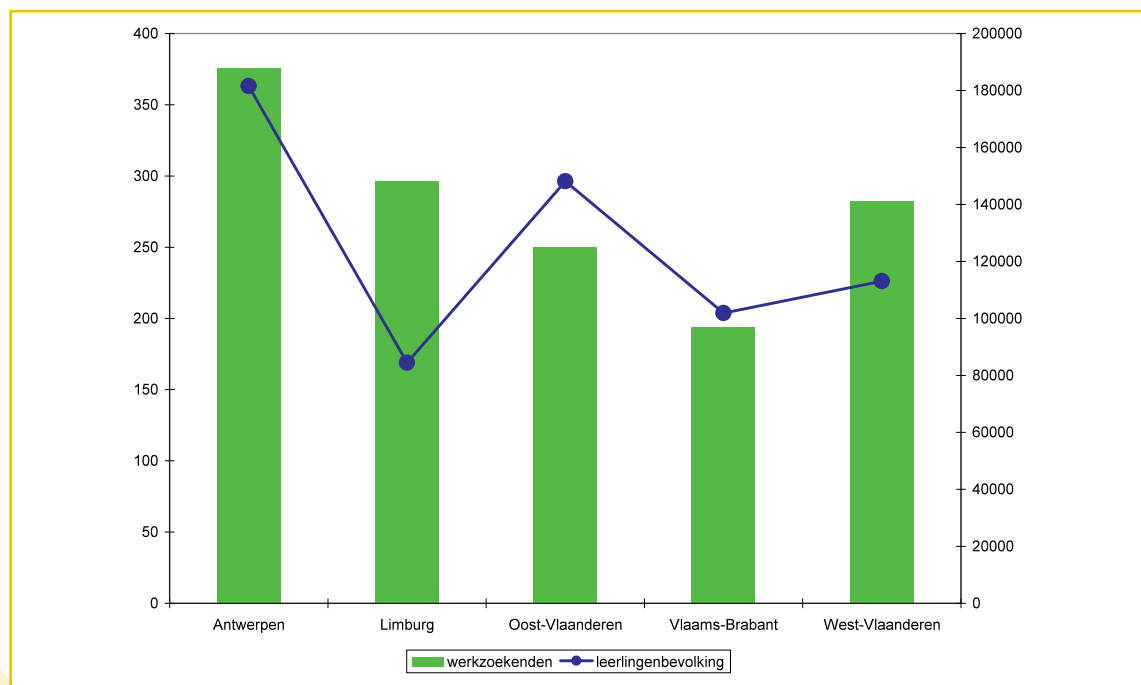
Figuur 5. Vervullingpercentages van de vacatures in het basisonderwijs

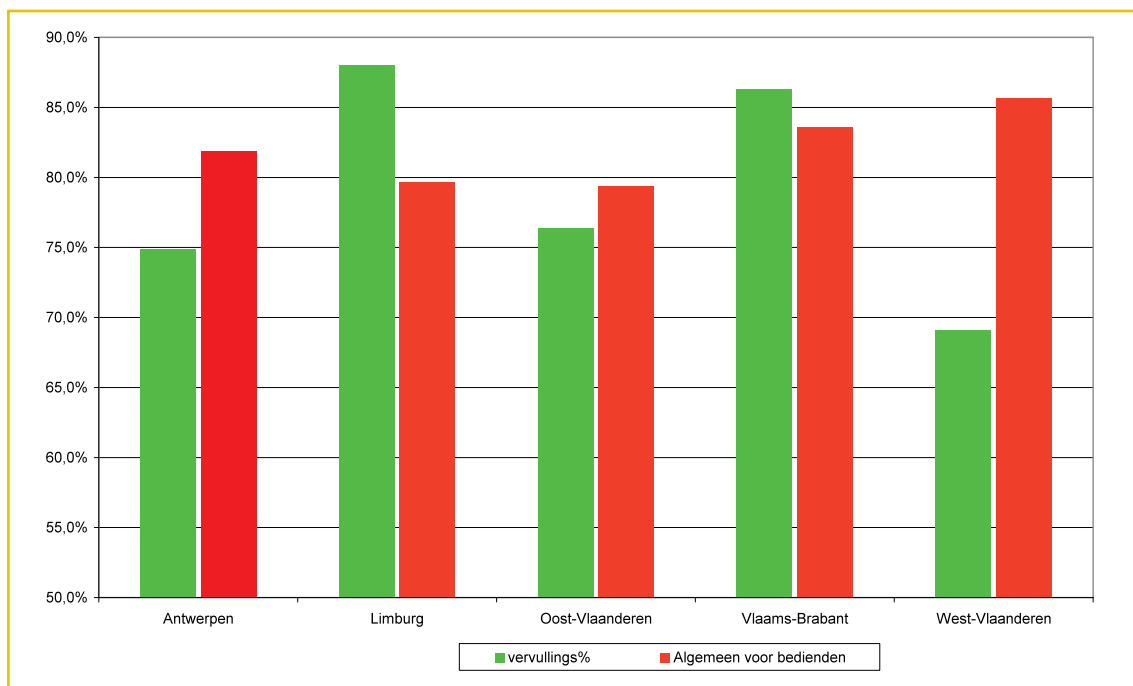
De arbeidsmarktsituatie kent ook regionaal grote verschillen. Figuur 6 toont per provincie het aantal werkzoekende leerkrachten (gemiddelde voor het jaar 2009): Antwerpen en Limburg zijn de provincies met het hoogste aantal werkzoekende leerkrachten voor het basisonderwijs, gevolgd door West-Vlaanderen, Oost-Vlaanderen en Vlaams-Brabant. Deze cijfers moeten echter in verhouding worden gezet tot het aantal leerlingen dat elke provincie telt in het basisonderwijs (Ministerie Onderwijs en Vorming, Statistisch jaarboek 2008-2009). Het aantal leerlingen geeft een indicatie van de globale werkgelegenheid per provincie. De vergelijking tussen aantal werkzoekenden (aanbod) en de globale werkgelegenheid (vraag) geeft een indicatie van de spanning op de arbeidsmarkt. Uit figuur 6 blijkt dat de spanning op de arbeidsmarkt het hoogst is in de provincies Antwerpen, Oost-Vlaanderen en Vlaams-Brabant. Dit wordt ook bevestigd in figuur 7, waarin het vervullingspercentage (gemiddeld 2009) per provincie wordt vergeleken.

Zowel in Antwerpen, West-Vlaanderen als in Oost-Vlaanderen, ligt het vervullingspercentage beduidend lager dan het algemeen gemiddelde voor bedienden in deze provincies. In de provincie Limburg is de situatie omgekeerd: hier ligt het vervullingspercentage voor leerkrachten in het basisonderwijs duidelijk hoger dan het algemeen gemiddelde voor bedienden.

Figuur 6. Werkzoekende leerkrachten (2009) en leerlingenbevolking (2008-2009) in het basisonderwijs, ingedeeld per provincie

Figuur 7. Vervullingspercentage vacatures in het basisonderwijs per provincie (2009)

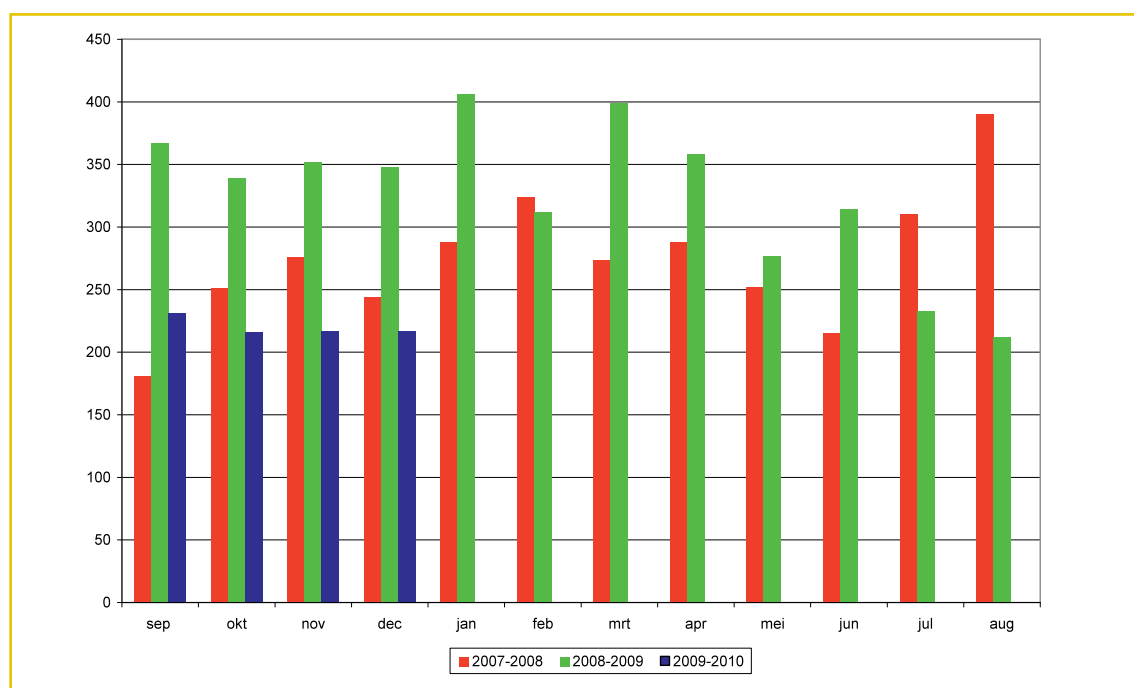

HOOFDSTUK II. SECUNDAIR ONDERWIJS

Secundair onderwijs 1/2^e graad

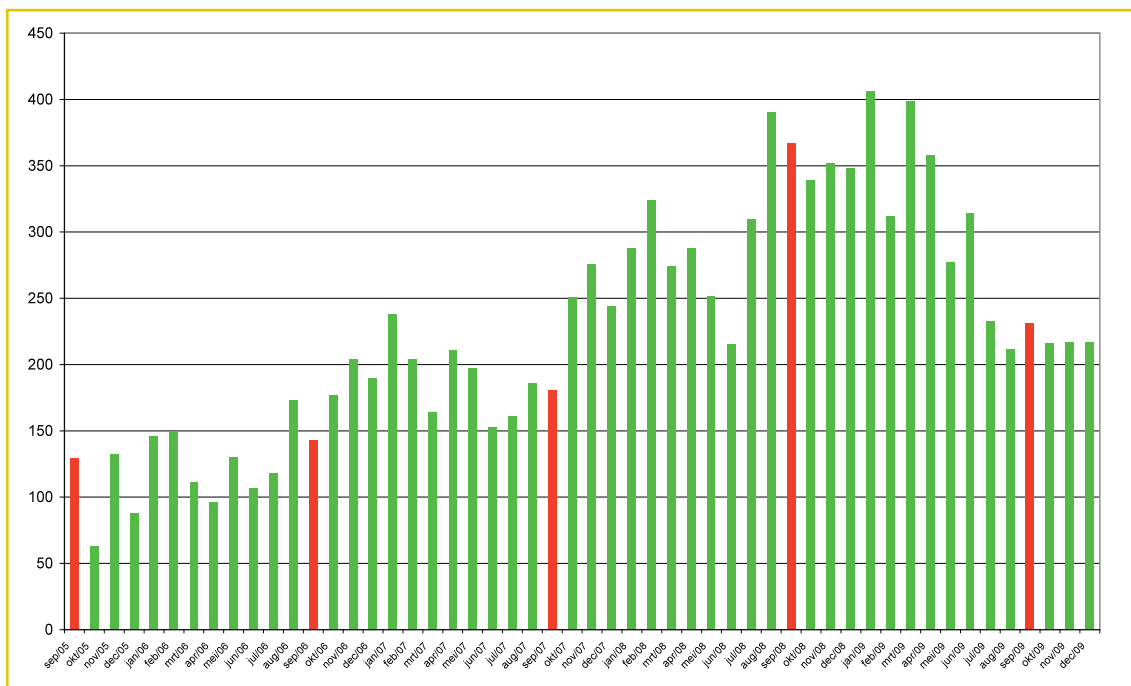
Zoals blijkt uit figuur 8 is de spanning op arbeidsmarkt in het secundair onderwijs 1/2^e graad in de loop van schooljaar 2008-2009 nog duidelijk toegenomen. Het aantal openstaande vacatures is afgelopen schooljaar in elke maand duidelijk gestegen tegenover het schooljaar 2007-2008. In september 2008 steeg het aantal openstaande vacatures nog met 103%. Vanaf juli/augustus 2009 treedt een duidelijke kentering op en dalen de openstaande vacatures. Belangrijker nog is dat deze daling zich verder zet bij de start van het schooljaar 2009-2010: in september, oktober, november en december 2009 daalt het aantal openstaande vacatures met respectievelijk 37%, 36%, 38% en 37% tegenover dezelfde maanden van het voorgaande schooljaar.

Figuur 8. Openstaande vacatures leerkrachten secundair onderwijs 1/2^e graad 2007-2008, 2008-2009 en 2009-2010

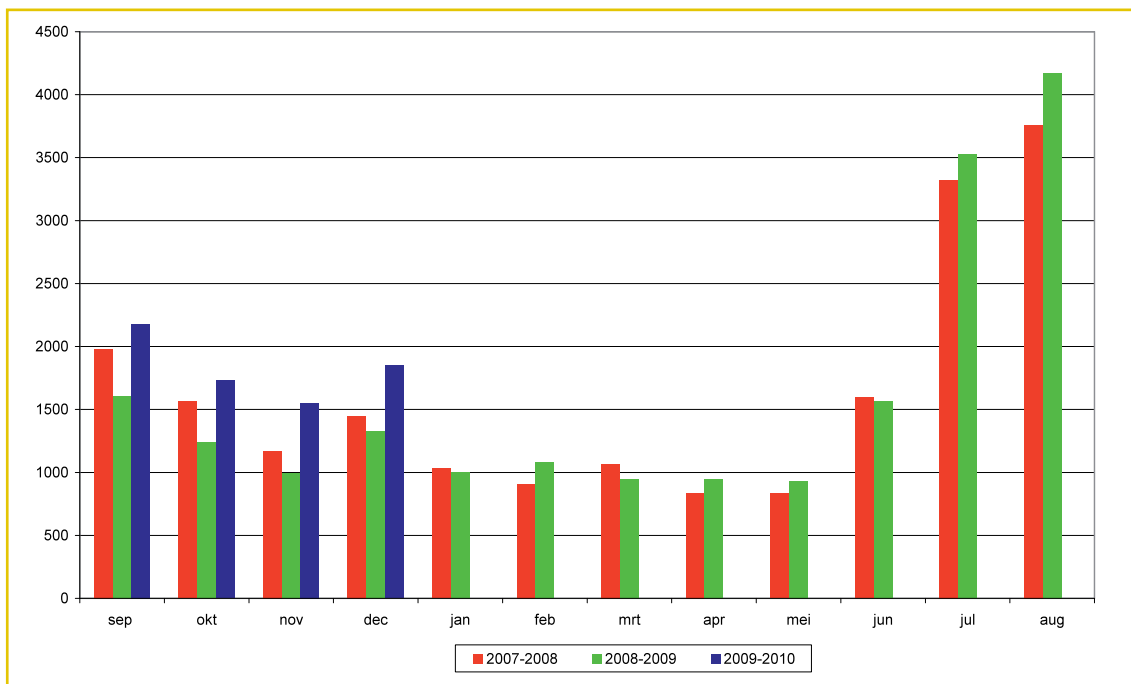
In figuur 9 wordt de evolutie getoond van de openstaande vacatures in het secundair onderwijs 1/2^e graad, vanaf het schooljaar 2005-2006. Hieruit blijkt een duidelijke toename van niet ingevulde vacatures vanaf het schooljaar 2007-2008. Bij de start van het schooljaar 2009-2010 is het peil van openstaande vacatures duidelijk gedaald ten opzichte van het voorgaande jaar. Het vacaturepeil van september 2009 ligt weliswaar nog altijd 79% hoger dan dat van september 2005.

Figuur 9. Evolutie van de openstaande vacatures in het secundair onderwijs 1/2e graad vanaf 2005-2006

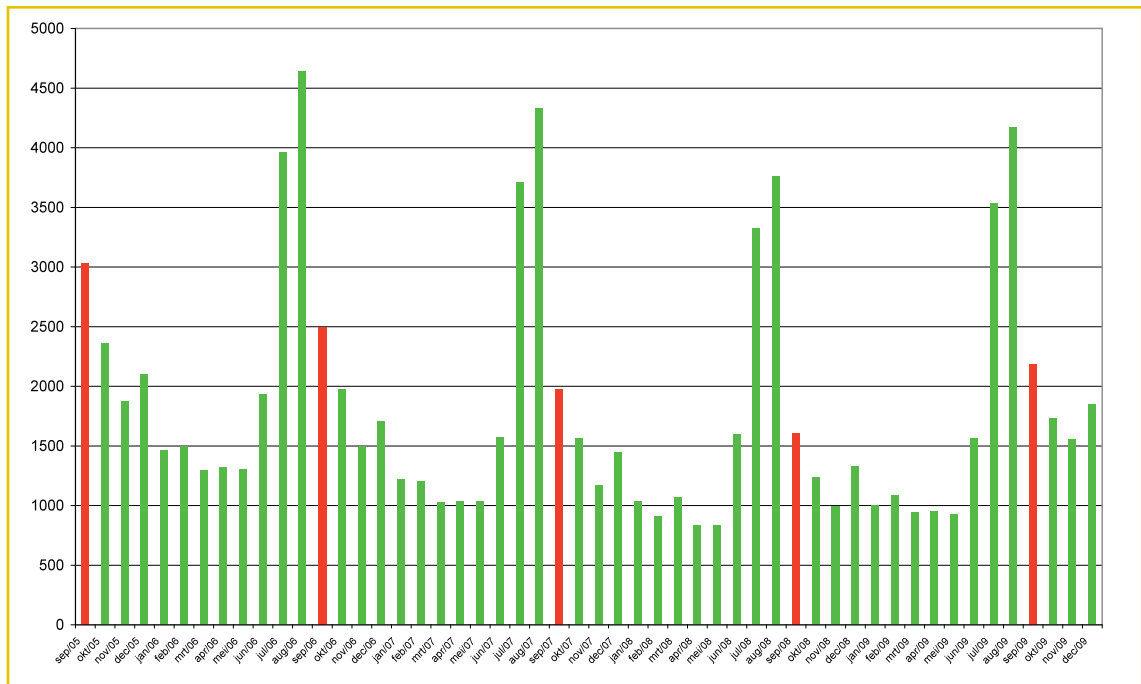
Het aantal werkzoekende leerkrachten van het secundair onderwijs 1/2^e graad is in het schooljaar 2008-2009 nog gedaald in de eerste maanden van het schooljaar. Dit blijkt uit figuur 10. Vanaf februari 2009 wijzigt dit beeld en is er, met uitzondering van maart en juni 2009, elke maand een beperkte stijging van de werkloosheidscijfers. Opvallend is de sterke stijging in september, oktober, november en december 2009: het aantal werkzoekende leerkrachten secundair onderwijs 1/2^e graad stijgt respectievelijk met 36%, 39%, 55% en 39%.

Figuur 10. Werkzoekende leerkrachten in het secundair onderwijs 1/2e graad in 2007-2008, 2008-2009 en 2009-2010

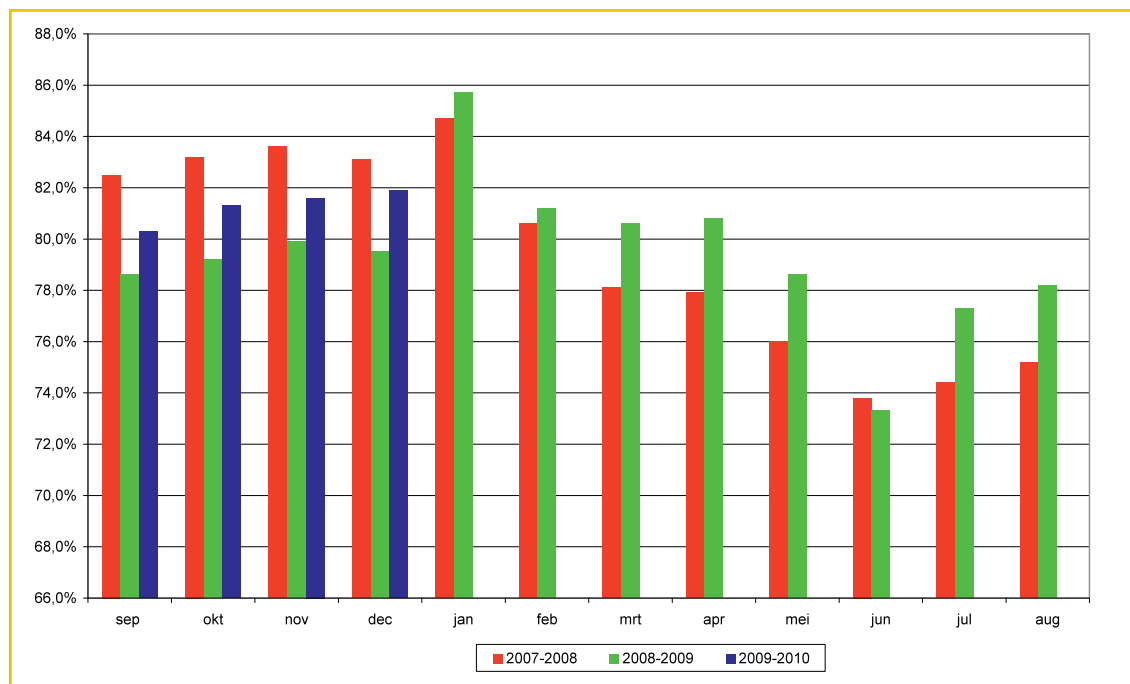
Figuur 11 toont de evolutie van het aantal niet-werkende werkzoekende leerkrachten in het secundair onderwijs 1/2^e graad vanaf het schooljaar 2005-2006. (De staaf in het rood geeft voor elk schooljaar de maand september weer). Hieruit blijkt een duidelijk dalende trend van de werkloosheidscijfers over de jaren heen. Hoewel de werkloosheidscijfers in september 2009 voor het eerst sinds lang opnieuw zijn gestegen, blijkt toch ook dat in een breder tijdsperspectief het aanbod van werkzoekende leerkrachten voor het secundair onderwijs 1/2^e graad laag blijft: in vergelijking tot september 2005 zijn er 28% minder werkzoekenden in deze categorie.

Figuur 11. Evolutie van de werkzoekende leerkrachten secundair onderwijs 1/2e graad vanaf 2005-2006

Uit figuur 12 blijkt dat de vacatures in het secundair onderwijs 1/2^e graad tot en met december 2008 steeds moeilijker konden worden ingevuld in vergelijking met het voorgaande jaar. Vanaf januari 2009 stijgt het vervullingspercentage in vergelijking met vorig jaar. Deze evolutie bevestigt duidelijk de evolutie die blijkt uit figuur 8 en figuur 10. Ook in september, oktober, november en december 2009 is het vervullingspercentage nog gestegen ten opzichte van dezelfde periode van het voorgaande jaar, maar ligt het nog altijd enkele procentpunten lager dan in dezelfde maanden van het schooljaar 2007-2008.

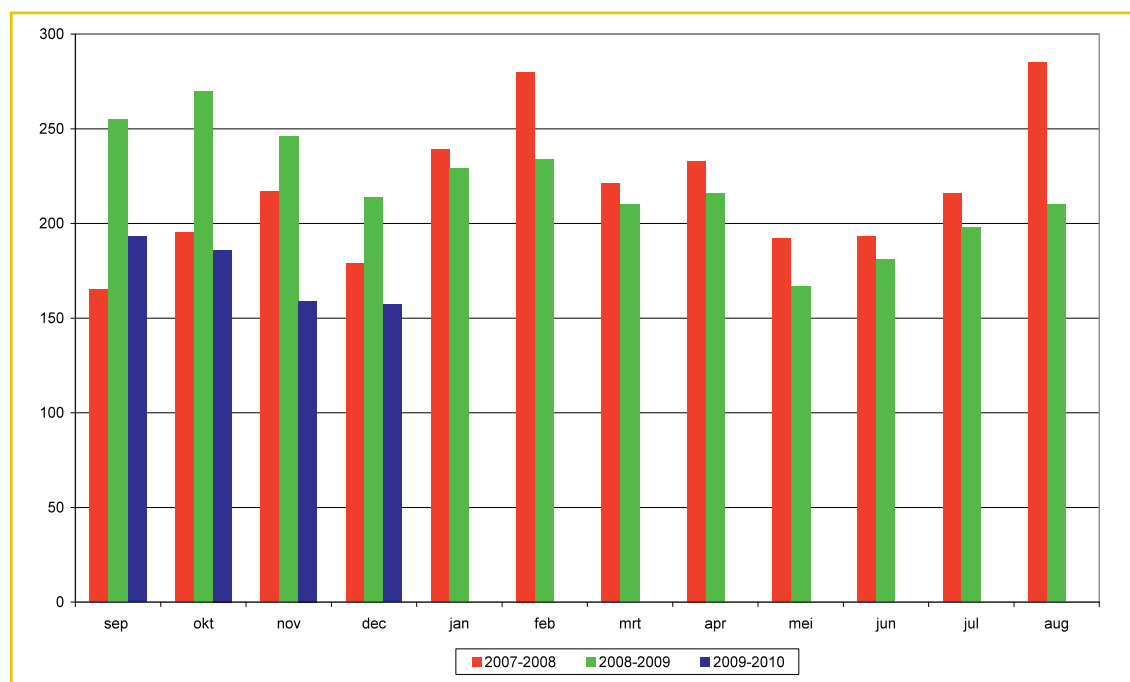
Figuur 12. Vervullingpercentages van de vacatures in het secundair onderwijs 1/2e graad

Secundair onderwijs 3/4e graad

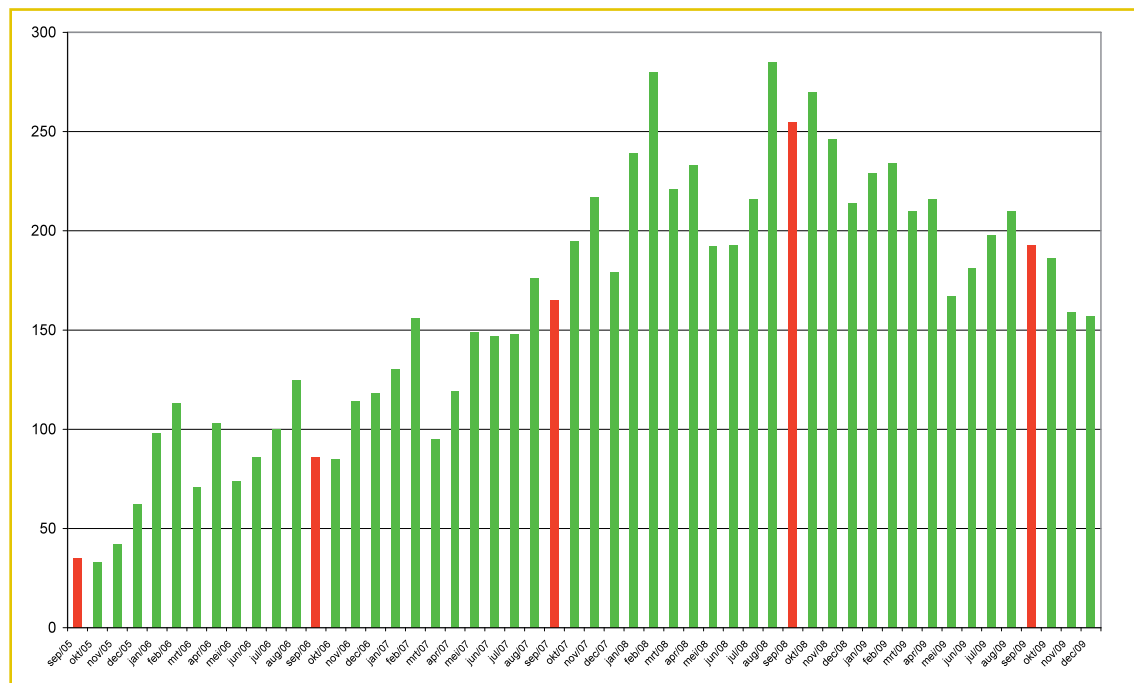
Zoals blijkt uit figuur 13 is de spanning op arbeidsmarkt in het secundair onderwijs 3/4e graad in de eerste maanden van schooljaar 2008-2009 nog duidelijk toegenomen tegenover het schooljaar 2007-2008. In september 2008 steeg het aantal openstaande vacatures nog met 55%. Vanaf januari 2009 treedt een kentering op en dalen de openstaande vacatures. Belangrijker nog is dat deze daling zich verder zet bij de start van het schooljaar 2009-2010: in september, oktober, november en december 2009 daalt het aantal openstaande vacatures met respectievelijk 24%, 31%, 35% en 31% tegenover dezelfde maanden van het voorgaande schooljaar.

Figuur 13. Openstaande vacatures leerkrachten secundair onderwijs 3/4e graad 2007-2008, 2008-2009 en 2009-2010

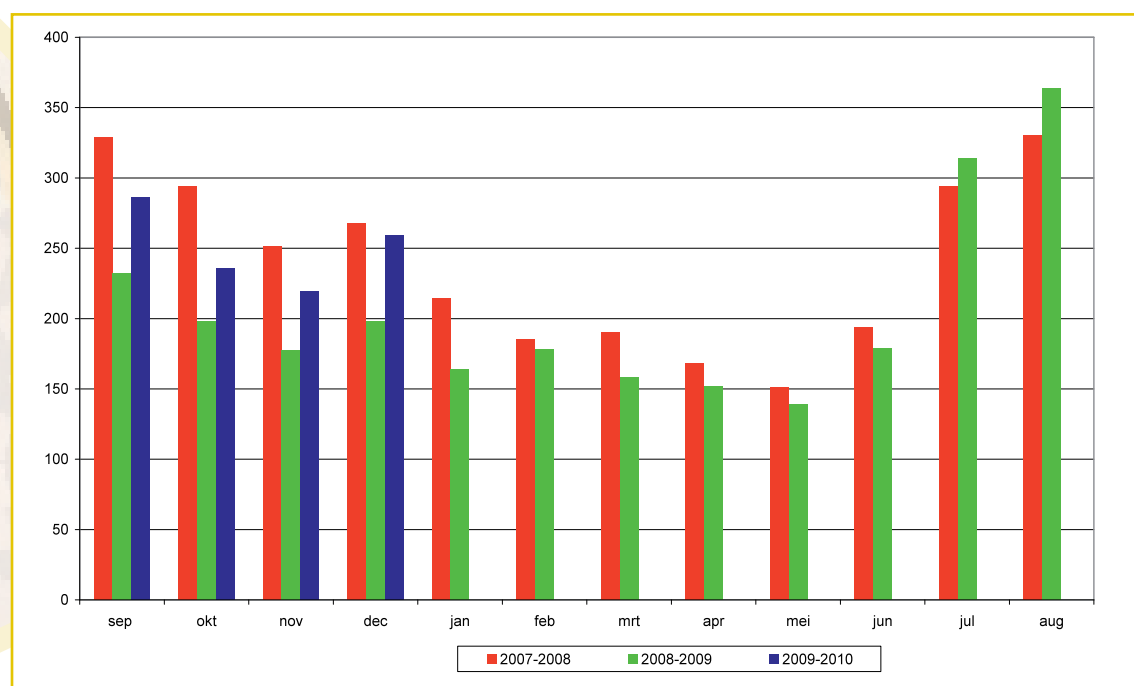
In figuur 14 wordt de evolutie getoond van de openstaande vacatures in het secundair onderwijs 3/4^e graad, vanaf het schooljaar 2005-2006. Hieruit blijkt een duidelijke toename van niet ingevulde vacatures vanaf het schooljaar 2007-2008. Bij de start van het schooljaar 2009-2010 is het peil van openstaande vacatures duidelijk gedaald ten opzichte van het voorgaande jaar. Het vacaturepeil van september 2009 ligt weliswaar nog altijd liefst 451% hoger dan dat van september 2005.

Figuur 14. Evolutie van de openstaande vacatures in het secundair onderwijs 3/4^e graad vanaf 2005-2006

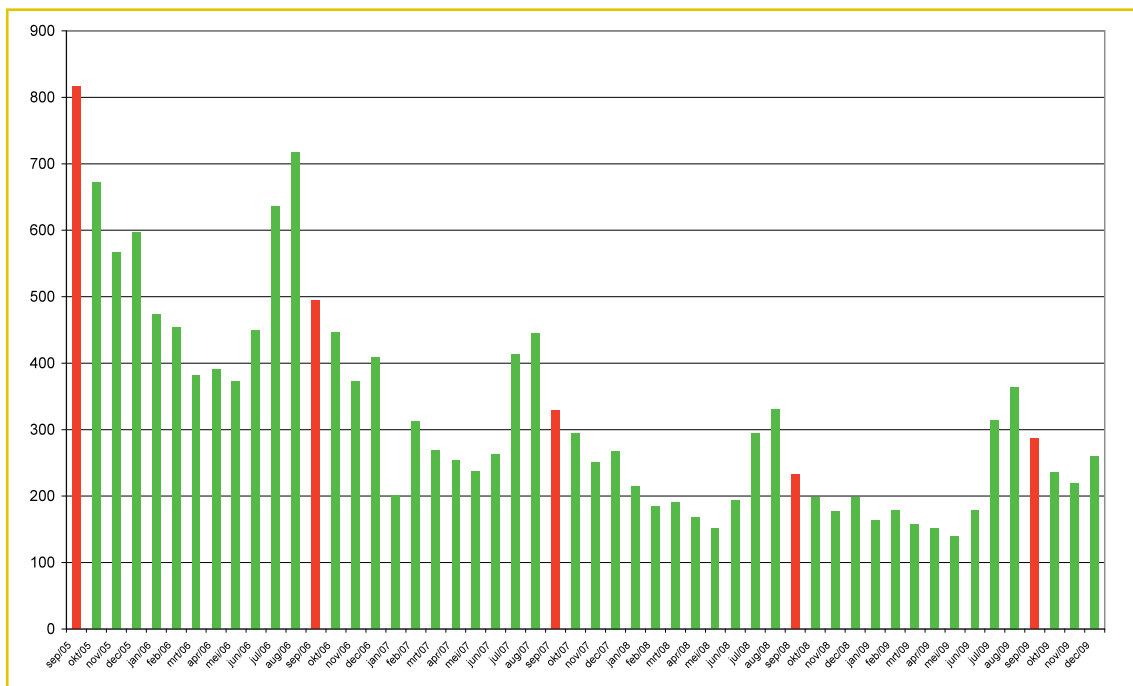
Het aantal werkzoekende leerkrachten van het secundair onderwijs 3/4^e graad is in het schooljaar 2008-2009 nog elke maand gedaald. Dit blijkt uit figuur 15. In het begin van het schooljaar daalde de werkloosheid nog met forse cijfers van 29% (september 2008) tot 33% (oktober 2008). Pas in juli en augustus 2009 wijzigt dit beeld en is er een beperkte stijging van de werkloosheidscijfers. Opvallend is de sterke stijging in september, oktober, november en december 2009: het aantal werkzoekende leerkrachten secundair onderwijs 3/4^e graad stijgt respectievelijk met 23%, 19%, 23% en 31% in vergelijking tot dezelfde maanden van het vorige jaar.

Figuur 15. Werkzoekende leerkrachten in het secundair onderwijs 3/4^e graad in 2007-2008, 2008-2009 en 2009-2010

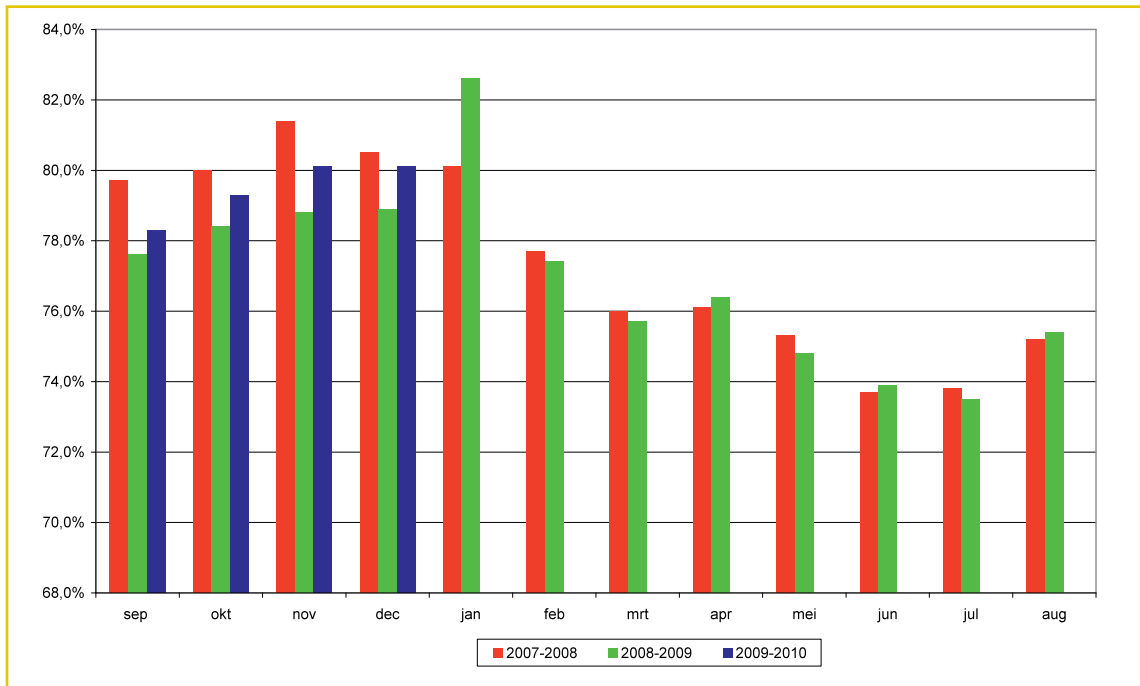
Figuur 16 toont de evolutie van het aantal niet-werkende werkzoekende leerkrachten in het secundair onderwijs 3/4^e graad vanaf het schooljaar 2005-2006. (De staaf in het rood geeft voor elk schooljaar de maand september weer). Nog veel duidelijker dan in de andere onderwijsniveaus, blijkt hieruit een duidelijk dalende trend van de werkloosheidscijfers over de jaren heen. Hoewel de werkloosheidscijfers in september 2009 voor het eerst sinds lang opnieuw zijn gestegen, blijkt toch ook dat in een breder tijdsperspectief het aanbod van werkzoekende leerkrachten voor het secundair onderwijs 3/4^e zeer laag blijft: in vergelijking tot september 2005 zijn er nog altijd 65% minder werkzoekenden in deze categorie.

Figuur 16. Evolutie van de werkzoekende leerkrachten secundair onderwijs 3/4e graad vanaf 2005-2006

Uit figuur 17 blijkt dat de vacatures in het secundair onderwijs 3/4^e graad tot en met december 2008 steeds moeilijker konden worden ingevuld in vergelijking met het voorgaande jaar. In de overige maanden van 2009 blijft het vervullingspercentage quasi gelijk (met uitzondering van januari 2009). In het begin van het schooljaar 2009-2010 is het vervullingspercentage opnieuw wat gestegen ten opzichte van dezelfde periode van het voorgaande jaar, maar ligt het nog altijd enkele procentpunten lager dan in dezelfde maanden van het schooljaar 2007-2008.

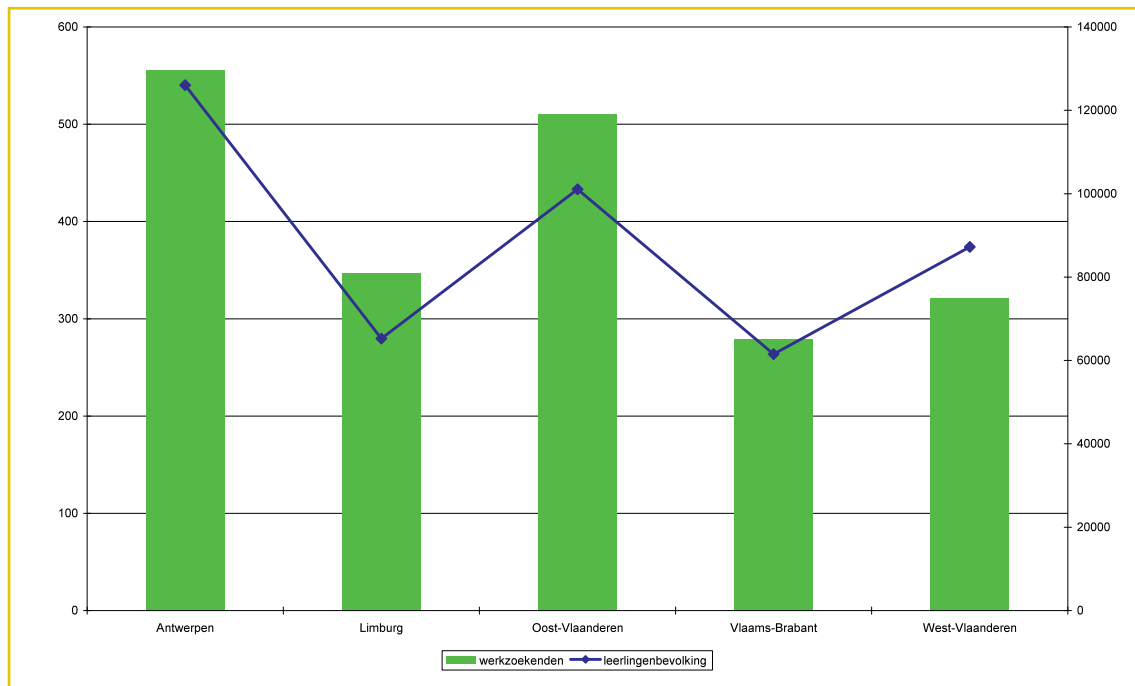
Figuur 17. Vervullingpercentages van de vacatures in het secundair onderwijs 3/4e graad

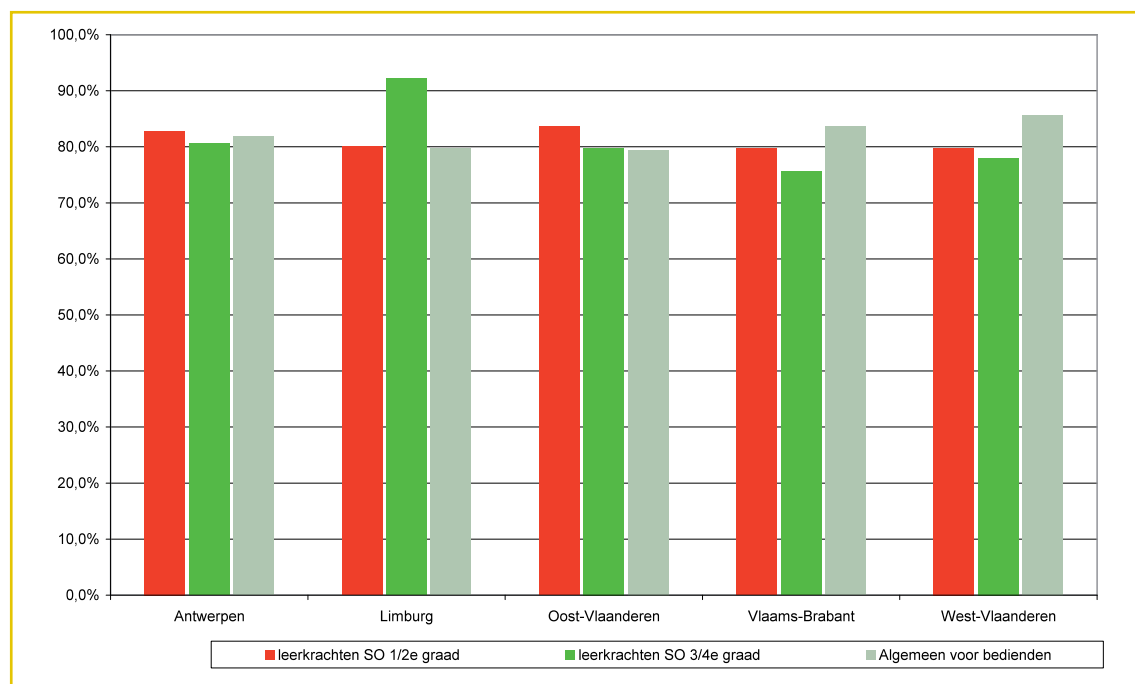
De arbeidsmarktsituatie in het secundair onderwijs kent ook regionaal grote verschillen. Figuur 18 toont per provincie het aantal werkzoekende leerkrachten (gemiddelde voor het jaar 2009) voor het secundair onderwijs: Antwerpen en Oost-Vlaanderen zijn de provincies met het hoogste aantal werkzoekende leerkrachten voor het secundair onderwijs, gevolgd door Limburg, West-Vlaanderen en Vlaams-Brabant. Deze cijfers moeten echter in verhouding worden gezet tot het aantal leerlingen dat elke provincie telt in het secundair onderwijs (Ministerie Onderwijs en Vorming, Statistisch jaarboek 2008-2009). Het aantal leerlingen geeft een indicatie van de globale werkgelegenheid per provincie. De vergelijking tussen aantal werkzoekenden (aanbod) en de globale werkgelegenheid (vraag) geeft een indicatie van de spanning op de arbeidsmarkt. Uit figuur 18 blijkt dat de spanning op de arbeidsmarkt in het secundair onderwijs het hoogst is in de provincies Antwerpen en West-Vlaanderen. In West-Vlaanderen zijn er, in verhouding tot het aantal leerlingen, relatief minder werkzoekenden.

Uit figuur 19 blijkt dat zowel voor vacatures in de 1/2^e graad secundair, als voor vacatures in de 3/4^e graad secundair onderwijs, het vervullingspercentage het laagst is in de provincie Vlaams-Brabant, gevolgd door West-Vlaanderen. Limburg (3^e/4^e graad) en Oost-Vlaanderen kennen het hoogste vervullingspercentage. Zowel in Vlaams-Brabant en West-Vlaanderen ligt het vervullingspercentage lager dan het algemeen gemiddelde voor de bedienden in deze provincies.

Figuur 18. Werkzoekende leerkrachten (2009) en leerlingenbevolking (2008-2009) in het secundair onderwijs, ingedeeld per provincie

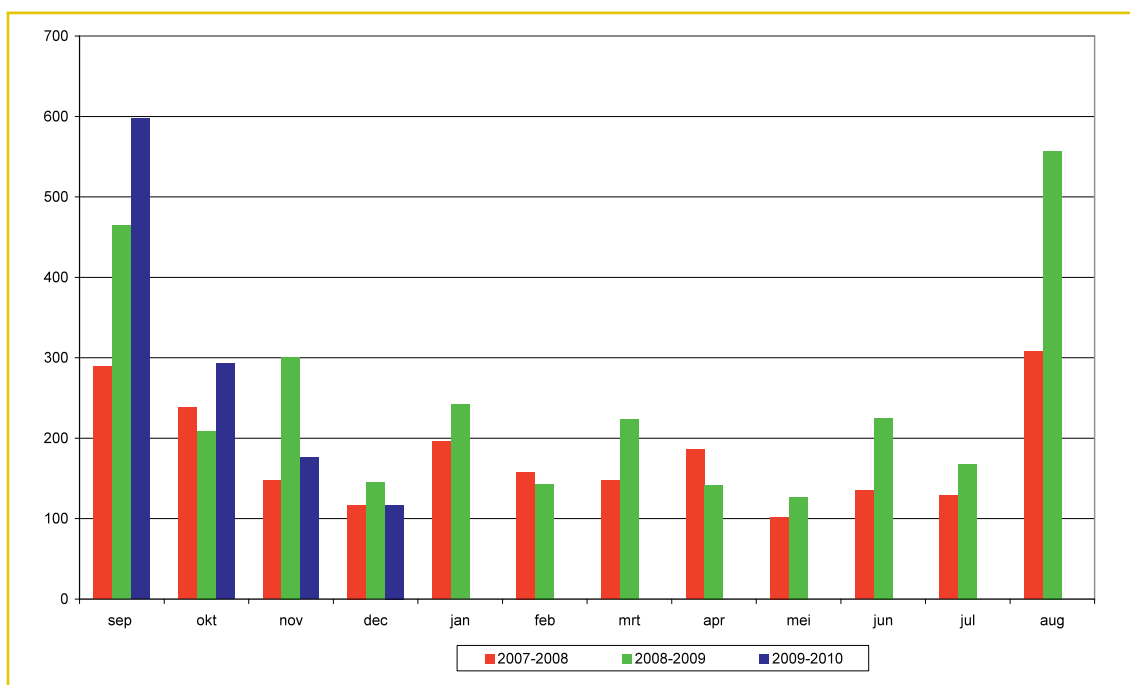
Figuur 19. Vervullingspercentage vacatures in het secundair onderwijs per provincie (2009)

HOOFDSTUK III. BRUSSEL

Is Brussel is de vraag naar leerkrachten en het aantal vacatures in de loop van het schooljaar 2008-2009 bijna elke maand toegenomen (met uitzondering van februari en april 2009). Dit blijkt uit figuur 20. Deze stijging zet zich verder bij de start van het schooljaar 2009-2010: in september en oktober 2009 stijgt het aantal vacatures met respectievelijk 29% en 40% tegenover dezelfde maanden van het voorgaande schooljaar. In november en december 2009 dalen de vacatures met 41% en 19%.

Figuur 20. Ontvangen vacatures leerkrachten Brussel in 2007-2008, 2008-2009 en 2009-2010

Figuur 21 toont aan dat het aantal werkzoekende leerkrachten in Brussel in het schooljaar 2008-2009 nog elke maand is gestegen. In het begin van het schooljaar steeg de werkloosheid nog met 4 % (september 2008) en 9 % (oktober 2008) ten opzichte van dezelfde maanden van het voorgaande jaar. Deze tendens – een gelijkmatige verhoging van het aantal werkzoekende leerkrachten tussen 5 en 12% - zet zich verder bij de start van het schooljaar 2008-2009: het aantal werkzoekende leerkrachten stijgt in september 2009 met 8 %. In oktober 2009 is er een beperkte daling van 0,2%. In november en december 2009 is er opnieuw een stijging van 1,4 % en 1,6%.

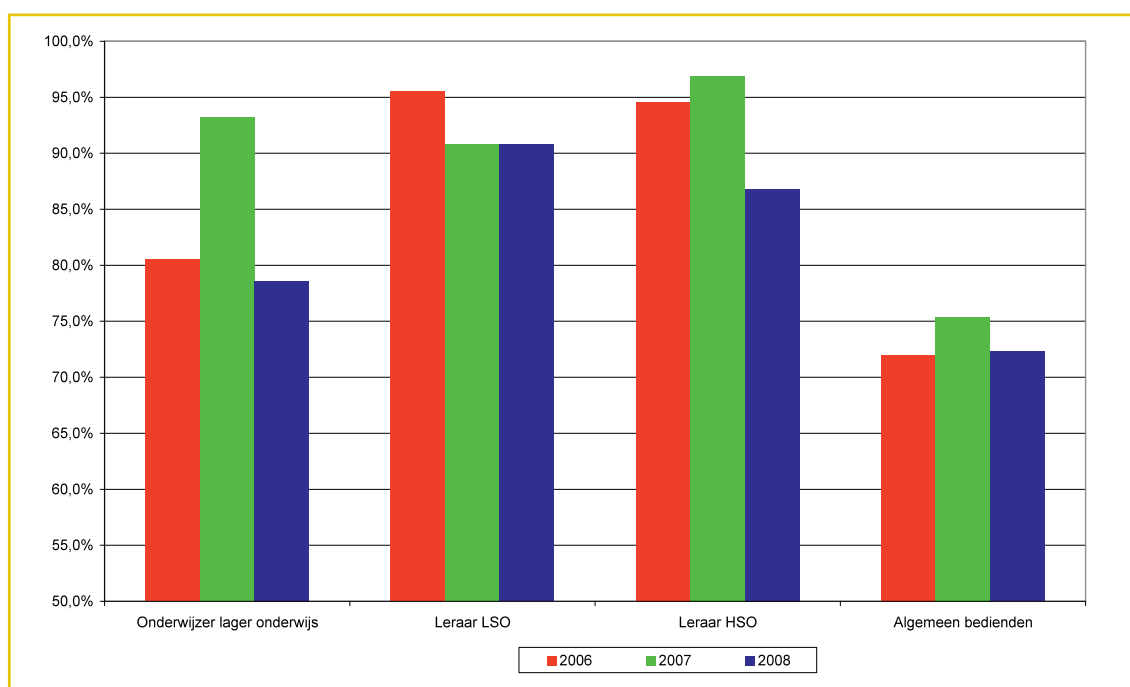
Figuur 21. Werkzoekende leerkrachten Brussel in 2007-2008, 2008-2009 en 2009-2010

De invullingsgraad van de ontvangen vacatures is voor Brussel enkel gekend op jaarbasis. Uit figuur 22 blijkt dat de invullingsgraad voor onderwijzers in het lager onderwijs zeer sterk is gedaald, namelijk van 93,2 % in 2007 naar 78,6 % in 2008. Dezelfde tendens is zichtbaar voor de leerkrachten hoger secundair onderwijs: in 2007 werden nog 96,9 % van de vacatures ingevuld, in 2008 bedroeg dit nog slechts 86,8 %. Voor de leerkrachten lager secundair onderwijs is de situatie status quo gebleven, en bedraagt de invullingsgraad ook in 2008 nog 90,8 %.

Opvallend is ook dat in Brussel de invullingsgraad voor de leerkrachten in alle onderwijsniveaus nog beduidend hoger is dan het algemeen gemiddelde voor de bedienden (72,3 % in 2008).

Figuur 22. Invullingsgraad ontvangen vacatures voor leerkrachten in Brussel in 2006, 2007 en 2008

1. De financieel-economische crisis heeft een vertraagd effect op de situatie op de onderwijsarbeidsmarkt. Dit effect uit zich zowel in een daling van het aantal vacatures dat niet kan worden ingevuld, als in een stijging van het aantal werkzoekende leerkrachten. Algemeen kunnen we echter stellen dat de spanning op de onderwijsarbeidsmarkt in het schooljaar 2008-2009 nog is toegenomen. Pas als het schooljaar 2008-2009 ver is gevorderd, dit wil zeggen ongeveer een jaar na de start van de crisis, daalt het aantal openstaande vacatures en stijgen de werkloosheidscijfers.
2. Hoewel de globale tendens duidelijk is, is de evolutie op de arbeidsmarkt toch niet helemaal gelijk voor alle onderwijsniveaus.
 - In het basisonderwijs is er een afname in de niet-ingevulde vacatures vanaf mei 2009, maar blijven de werkloosheidscijfers nog het hele schooljaar door dalen, zelfs in juli en augustus 2009. In september 2009 stijgt het aantal werkzoekenden, in oktober 2009 is er een daling, in november en december 2009 opnieuw een toename. Ook het vervullingspercentage in het basisonderwijs, is maand na maand (tot en met december 2009) blijven afnemen.
 - In het secundair onderwijs 1/2^e graad komt er een knik aan het einde van het schooljaar 2008-2009: vanaf juli 2009 dalen de openstaande vacatures. De werkloosheidscijfers gaan vanaf februari 2009 nu eens in stijgende, dan weer in dalende lijn. Vanaf juli 2009 blijven zij elke maand stijgen. Vanaf januari 2009 verbetert weliswaar het vervullingspercentage.
 - In het secundair onderwijs 3/4^e graad is er al vanaf januari 2009 een daling van de openstaande vacatures, hoewel de werkloosheidscijfers pas vanaf juli 2009 opnieuw toenemen. Ook hier verbetert het vervullingspercentage vanaf januari 2009.
3. Voor alle onderwijsniveaus geldt wel de vaststelling dat, in een breder tijdsperspectief, de krapte op de onderwijsarbeidsmarkt zeer duidelijk is toegenomen. En ook al laten de indicatoren opnieuw een ontspanning van de arbeidsmarkt zien naar aanleiding van de financieel-economische crisis, is het duidelijk dat, in vergelijking tot enkele jaren geleden, het vacaturepeil nog altijd erg hoog is en het aantal werkzoekenden erg laag.
4. De arbeidsmarkt voor het onderwijs kent ook regionale verschillen. In het basisonderwijs is de spanning op de arbeidsmarkt het hoogst in de provincies Antwerpen, West-Vlaanderen en Oost-Vlaanderen. Het vervullingspercentage ligt er beduidend lager dan het algemene percentage voor bedienden. In Limburg is het vervullingspercentage het hoogst. In het secundair onderwijs is het vervullingspercentage het laagst in Vlaams-Brabant.
5. Voor Brussel beschikken we over een minder rijke set aan gegevens, niet helemaal vergelijkbaar die van het Vlaamse gewest. Het aantal "ontvangen" vacatures in Brussel is het voorbij schooljaar quasi elke maand gestegen, en is ook in september en oktober 2009 nog blijven stijgen. In november en december 2009 daalt het aantal vacatures echter zeer sterk. De werkloosheidscijfers voor leerkrachten in Brussel zijn gelijkmatig, maand na maand, blijven toenemen. In 2008 is de invullingsgraad in Brussel voor alle onderwijsniveaus gedaald. Vooral de vacatures voor onderwijzer in het lager onderwijs kennen een relatief lagere invullingsgraad. Het algemene invullingspercentage voor bedienden ligt wel een stuk lager dan dat voor onderwijsvacatures.

